

RÖVID HIREK

RÓMA. Mussolini, olesz miniszterelnök személyes részvétele mellett kiáltott be az új népegészségügyi törvényt. A miniszterelnök a beiktatás alkalmával kijelentette, hogy az új törvény célja, hogy egészséges népi életet teremtsen, a faji hovaterozódásra való tekintet nélkül. Mussolini kijelentését a külföldi sajtó Hitler — sajtóírja dezuvalásának tekinti.

FOKFOÉLD. A nepokban folyt le a Capetown-i (Fokváros) új zsinagóga ünnepélyes alapkövetéle, amelyen Délafrika igazságügyminisztere és volt miniszterelnöke, Smuts generális is megjelent. Smuts a felavatás során többek között a következőket mondotta: Még vagyok győződve arról, hogy az antiszemizmus nálunk nem fog tudni gyökeret verni, Délafrika zsidósága bizalommal tekinthet a jövő elé.

BERLIN. A német torna és sportegyletek országos szövetsége elhatározta, hogy a német sportszervezetek a jövőben nem vehetnek fel zsidókat tagjaik sorába. — Nem országgyűlési képviselői érdeklődésnek jelentését, mely szerint a hitközségek súlyos anyagi helyzete miatt a zsidó iskolák fenntartása lehetetlennek válik, így a wurburgi több, mint 60 éve fennálló zsidó iskola feloszlott. Ugyancsak feloszlottak a borken-i, guhagen-i, zassen-i és hesen-nassau-i zsidó iskolák is. — Az állami tanítótudományi tanács 27 éves zsidó kereskedőt Ober-Ramstadtban a rendőrség védőnére helyezte, mert kiderült, hogy Emma Kalkhrina Kehr 17 éves keresztény német leányval viszonyt folytatott. A leány nevéért hozták nyilvánosságra, mert a viszony ellen nem ellenkezett. — Az új törvény értelmében a német arisztokrácia 200 tagját kizárták a német nemzeti klubokból, miután megállapították, hogy ezekben zsidó vér folyik.

LONDON. A londoni újságírók előtt a nepokban egy tárgyalás alkalmával több zsidó vádlott is volt, miért is a vádatokat jiddis nyelven is felolvasták.

RIGA. Dubin, Wittenberg és Nurok lett zsidó parlamenti képviselők csatlakoztak a kormányhoz, miután a kormány részéről biztosították nyelvi és zsidókérdésben elfoglalt toleráns álláspontjukról.

VARSÓ. Rabbi Lewin és Minzberg zsidó sejmiképviselők a közelmúlt nepokban hosszabb megbeszélést folytattak a közoktatási ügyintéssel a zsidó vallásos iskolák támogatása érdekében. A miniszter biztosította a zsidó képviselőket kívánásaik teljesítéséről.

SZALONIKI. A görög vasúti miniszterum a Palesztinába utazók számára vasúton és tengeren 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt, amelyben legalább 25-ös csoportokban utaznak.

MOSZKVA. A londoni Joint megbízásból Harry Goddman tárgyalásokat folytat a szovjetkormánnyal, amely 70 rabbi kizárását engedélyt megadta, noha azok megkapják a palesztinai bevándorlási certifikátókat. — A szovjet kormány 100 000 követel családoként a kizárású engedély megadását.

BÉCS. Az ausztriai koncentrációs táborba még ma is letartóztatásba vannak dr. Karl Josef Friedjung volt képviselő, Schiäfer és dr. Maurer tanácsosok, akikkel a családok a letartóztatás óta még nem tudtak érintkezni, ha bár dr. Friedmann bécsi hitközségének intervenciói Dollfuss kancellárnál a kiszabadításuk érdekében. A Reichstag, a kormány hivatalosa tovább folytatja a zsidók elleni harcát.

JERUZSÁLEM. Nyolc „illegális” bevándorlót vett újra át a Jeruzsálemi rendőrség, akik éhségstrájkot próbáltak. A letartóztatottak szabadlábra helyezésüket követelik. — A palesztinai kikötők egyre növekvő forgalmáról jellemző képet ad az alábbi kimutatás. A jaffai kikötőbe 1929-ben érkezett 1,505,488 tonna áru, míg 1933-ban 2,041,200 tonna, Chaiáfába érkezett 1929-ben 1,267,105 tonna áru, 1933-ban 2,681,622 tonna. Jaffában tehát 49% al, Chaiáfában pedig 53%-al növekedett 4 év alatt a forgalom. — Mivel egy a vasúti utasok igen jelentős költségekkel jár és nagy befektetést igényel az autóbussz forgalom nagy fellendítést eredményezett. A palesztinai Autóbussz-társaság 400 személyes és 120 térikeses főtölt rendelkezik. Az elmúlt évben 6,500 000 személy vette igénybe az autóbussz-közelítést. Ezzel szemben a vasúton nem több, mint 700,000 ember utazott egy esztendő alatt. Az autóbussz-társaságok havi bevétele meghaladja a 300,000 fontot, ami zsidó tulajdonban van. — Az év első negyedében 413 tőkes bevándorló jött az országba 24 országból, akik együttesen 1,023,300 fontot hoztak az országba. — A vegyesen bevándorlóknak legnagyobb része Németországból jött, akik nagyban hozzájárultak az ország ipari fejlődéséhez. — Egy egyiptomi megfigyelés szerint a „Mizrach” — Hafia rendszeres legi járólát létesített Kairó — Jeruzsálem — Hafia között. A Jeruzsálemi és Kairó közötti utat a repülőgép 5 óra 20 perc alatt teszi meg, míg vasúton ez az utat megjárni 14 órát tart.

TEL-AVIV. A városi tanács Ditzengoff polgármester javaslatára elhatározta, hogy a nemrég elhunyt dr. Ede Molnárról utcai fogókat elnevezni. — Tel-Avivban az elmúlt hetekben zajlott le a zsidó fogócska harca a kongresszusa, amelyen 150 palesztinai fogócska részt vett.

— Eljegyzés Jeruzsálemben. — Ros Chodes Ijor eljegyzését nem mindennapi eljegyzés folyt le Jeruzsálemben. Az egész zsidó világban jól ismert Hiszladrull szochre eszrogogé E. I. elnöke. R. Friedmann Mendl eszrogogok Zeldá leányát, Sonnenfeld rabbi zol. unokáját, eljegyezte a berlini születésű Rollenberg Zise, aki Brach koscei főrabbi unokaöccse és volt tanítványa, jelenleg a Duschinszki főrabbi jesivájának jeles növendéke. A családi ünnepeken részvevők Duschinszki főrabbi összes tanítványával, a tekintélyes Friedmann család kiterjedt rokonságával és tisztelőivel.

— A zsidó jogok világkonferenciája ellen. Jeruzsálem. — A Mizrachi világszervezet Jeruzsálemi központja és Kook főrabbi a nepokban kiáltványt bocsátottak ki, amelyben állásfoglalnak a Jeruzsálemben összehívandó zsidó jogok világkonferenciája ellen. A röpiratban megállapítják, hogy a konferencia rendezését nem hivatkozták arra, hogy felvegyék a sanhedrin, mint a legfelsőbb zsidó törvénykezési szervezete újra való megalkadásának tervét.

— Bármilyen bucaresti-i megbízásokat vállalkoz. Cim a kiadóban.

— Figyelem! A bucaresti-i elismert Groszman féle köser vendéglő volt tulajdonosa Constantinban, Str. Traian 15 alatt köser vendéglőt nyitott.

Gütermann-féle
varró- és gomblyuksejlem

- A varrósejlem előnye, hogy egyenlő értékű a nyerselyemmel.
- A varrósejlem tisztá selyemből készült.
- A varrósejlem szántaró.
- A varrósejlem ellenáll az időnek.
- A varrósejlem lényeg természetesen.
- A varrósejlem több mint 600 féle színből készült.
- A varrósejlem clesó.
- A varrósejlem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabokhoz.
- A varrósejlem felhasználásáról a szemek nem szakadnak el.
- A gypaju vagy selyemszövetek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az új színt, ha gépselymet alkalmazunk.

Figgyeljen jól tehát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva.
Ne takarékoskodjon a varrásnál.
A varrósejlemnek nincs párja!
Használjon tehát Gütermann varrósejlemet az a legjobb.
Gütermann & Co. S. A. Románia, Bucuresti.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Viaszfej
Három ember beszélget. Az egyik angol, a másik francia, a harmadik német.
Az angol így szól: — Nálunk olyan tökéletes mű — lábat készítenek, hogy vígan tudnak vele táncolni.
A francia: Nálunk olyan műkar készül, hogy különösen tudnak vele zongorázni.
Mire a német ezt mondja: Ez mind semmi. Nálunk viaszfej olyan mű — fej készül, hogy egy ilyen Hitler már miniszternek nevezett ki.

Reich Koppel és a szerelmes gavalér
Kipirult arcu fiatalember állít be Reich Koppelhez, a budapesti orth. hitközség boldogult főrabbiához:

Szerelmes lettem egy nagyon szegény leányba. En dusszagod vagyok. Feleségül szeretném őt venni. A leány pedig szívesen jönne hozzám...

— Akkor minek a tanács?!... kérdezte csodálkozással a ludós rabbi.
— Valami hiba van a dologban — feleli szemlesütve a fiatalember. — A leányt, ha nem is nyilvánosan, eljegyezte egy földhözragadt, szegény fiatalember... Édesanyám azt állítja, hogy az én szándékomban a zsidó vallás törvényeibe ütközik...

— Epen ezért kérem a főrabbi ur tanácsát... Hiszen én a gondtalan gazdagságba akarom vinni a leányt!... Erzem, hogy nem tudnék a leány nélkül élni... Nincsen valami kivétel?

— De van... feleli nyugodtan az ősz főrabbi...

Az ifju szeme az őrből felcsillan.
— Hozzon kérem — folytatja mosolygóva Reich Koppel — egy hiteles bizonylatot arról, hogy ön mindig gazdag marad... Azután készséggel rábeszéltem édesanyját, hogy ne ellenesse a házasságát...

A sameszre nem kötelező az ima

A rabbi észreveszi, hogy az egész hitközség ajtótalan imádkozik, csak a samesz nem, amiért felelősségre vonja őt.

— Nekem nem kell imádkoznom — védekezik a samesz. — Az imakönyv pontosan előírja, hogy mit kell az előimádkozónak és a hitközségnek imádkozni. A samesz nem nincsen utasítás...
Hitler, mint a Palesztinába vándorolt német zsidók Führere

A Palesztinába kivándorlóra kényszerített német zsidók is elismerik Hitler Führernek, csak hogy nem egyszerű vezérnek, hanem odavezetőnek ismerik el és azt mondják róla: *Er ist unser Her-Führer.*

Hitler és Göbbels

- Hitler hívja Göbbelst.
- Hivem vagy nekem — kérdi a kancellár.
- Igen — felel Göbbels.
- Feláldoznád értem az életet?
- Igen.
- És ha azt parancsolnám most, hogy ugorj a vízbe! meg tennéd?
- Igen — felel Göbbels, és meggy kifelé.
- Hová mész? kérdi Hitler.
- Megyek, megtanulok uszani.

A rabbi segítsége

Egy rabbi szónoklatot tartott, amelyben vázolta a mai nehéz időket, amikor a „poroszso nagyon rosszul áll és biztosította a hallgatóságot az isteni gondviselésről. Mózes nagy lenfőmesterünk is biztosította a népet, amint a heit szidrában mondja: „Adosem jilchom lochem” — Istén kenyeret fog nektek adni „veatem tachrischin” — nektek csak szántani kell.

Nőé galambja

Társaságban feltették a kérdést, hogy a Nőé által kiküldött galamb milyen nemű volt? Feltétlenül himenü volt, mondja a kérdező, mert teljesen kizártnak tartom, hogy egy nő oly hosszú ideig csukott szájjal tudott volna tartani egy olajfagat.

NEPUNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.
Telephon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő Felelős szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTAN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldön: Egész évre hitközségeknek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 250 Lei.
Külföldön: 4—2 Dollár, Kc. 120—80, P. 25—15, S. 30—20, Dinár 180—150.

Két offenziva tüzeben...

Tatarescu kormányelnök csak a minap tett ünnepélyes nyilatkozatát arról a békés és toleráns politikáról, a nyelvet a nemzeti kisebbségekkel szemben a kormány folytatni kíván és impondó bátorsággal üzent harcot mindazon szubverzív akciók vezetőinek, akik a „gyűlölet és az erőszak” hadjárataival akarják megzavarni az ország polgáraitnak békéjét. Valóban semmi okunk nincs arra, hogy kételkedjünk a miniszterelnök szavainak őszinteségében, mert a kormány már nem egyszer mutatta meg, hogy komolyan szándékában van az ország konszolidációja és erőinek összejelése. De... és épen ez az, hogy de. Mert az egész országban olyan erős vannak munkában még ma is, amelyek szisztematikusan dolgoznak a kormányhatalom aláadásán és ha ennek külső megnyilvánulási formái mást is mutatnak — a veszedelem csak annál jelentékenyebb. Apró cseppként talán ezek a megnyilvánulások az ország tengerében, de a cseppek sziklát is képesek megrepeszteni... A mérges szimplomát, amelynek minduntalan felvitték fejüket a zsidógyűlölet mérgeivel van ak keltné és inficiálják az ország közvéleményét. És ki áll utáiban e folyamathoz, ki tesz intézkedéseket a fertőzés megállítására, ki áll szemben a demagógiaival?... Ki áll a forrumra és ki szervezi az ellenállást? Ki tiltakozik a sorozatos antiszemita kilengések ellen a vasutakon, az utcákon, a városokban és a saját hátsójain?

A kormány békés együttműködést akar a kisebbségekkel. Talán meg is valóstija, de mit ér ez, ha a destruktív erők másodszor mindent lerombolnak, amit egyszer már nehezen felépítettünk? Mit ér a segítség, ha mindoldalról szabadon torpedózzuk az ellenesség sorainkat? — A látszat talán azt mutatja, hogy a demagógia, a gyűlölet és az erőszak erőt el vannak fojtva és csak elszigetelt tünetekkel állnak szemben. A valóság azonban az, hogy az erőszaknak ezen fel felvetődő jelenséget már szimplomák, egyazon demagógizmus eredményei, amelyek kerítő utakon igyekeznek az ország vezetésének irányítását megragadni. — Ez az új épen annyira lehet a „Curenium” ankhája, mint az uccai zsidóverések fokozódó elharapozása. Az eszközök talán mások — de a cél, az eredmény azonos: fellorgatás, és anarchia.

De ez még mind nem elég. Ez csak elenyésző része annak a bajnak, amely a romániai zsidóság soraik kikezdi és elzárja boldogulásának eljöveteleit. A kiüldött jövők támadások jelenségei azonban még nem a legrosszabbak. Mert nemcsak kívülről érbennünkét támadás, nemcsak külső ellenség emészti soraikat. A baj mélyebben fekszik. Mélyebben, közöttünk, soraikban. Mert az ellenség egységes, közöttünk pedig egyenlenség uralkodik. Az ellenség szervezett, mi pedig széjjel vagyunk szórva. Nemcsak fizikai értelemben, hanem a megértés tekintetében is. Hallgassuk csak meg Lupu Wolf Marcovici zsidó kereskedő nyilatkozatát a „Curenium” ankhája kapcsán. A zsidó Lupu nyilatkozat azt mondja, mint a legvármesebb antiszemita. Hogy a zsidók az okai mindennek.

Az idegen zsidók, akik elárasztották Romániát és elveték a bennlakók megélhetési lehetőségét. És ugyanazt mondja mint Cuza, hogy ki kell kergelni ezeket a zsidókat az országból. Persze, Lupu Marcovici véleménye nem számít. Ő csak egy hang a tömegből. De épen ezért jellemző és feljegyzésre méltó: mert egy hang a tömegből. Mert ki fejté azt a gondolkodást, amely a romániai zsidóság egymással távolálló rétegeinek mentalitását jellemzi.

Nem Codreanu antiszemita demagógiaja lehet a tragikus, hanem a Lupu Marcovici álláspontja. Az a tragikus, hogy az ország és megértés hiánya a négy országrész zsidóságát egymás ellenségévé formálja. És a belső ülsőly pusztítóbb, mint a legerősebb külső támadás.

Jeruzsálem a múlt, Tel-Aviv a jelen és Hafia a jövő városa.

Több mint 100.000 látogatója volt eddig a tel-avivi Levante-Messének

A német követ tiszteleg a héber zászló és himnusz előtt. — 5600 munkács-certifikát az április-októberi felévre. — A kiüldözött német zsidóság nagy lendülettel veszi részt a zsidó országépítésben.

Tel-Aviv. Csak most bontakozik ki világvárosi méretében a tel-avivi Levante-Messe jelentősége, amiódan a látogatók tízezrei keresik fel és hagyják el teli csodálattal a mai Palesztina legnagyobb biékeségét, a 25 éves jubileumát ünneplő Tel-Avivot. Az egész világ zsidósága találkozik e nepokban a sifilisz zsidó városban és egy boldogabb jövő reményével térnek haza és viszik el a zsidó alkotás és teremtmény csodáinak híreit. Mert valóban csoda az, amit ma Tel-Aviv a Levante messé-vei együtt képvisel.

Ami éni ünnepélyes keretek között megnyílt a Levante-Messe és felharsant az angol himnusz után a zsidó nemzeti induló, az ősz szegyiült nemzetközi diplomáciai testület feszes állásban tisztelgett a kék-fehér zászló és a Hafia héber induló előtt. A jelenlevőknek könnyű szűkölt a szemübe. Mert a zsidó állam jelképe előtt 2000 év óta először hajolnak meg a világ nemzeti és először bontakozott ki nagyvagyó tisztaságában az a tisztelő, amely a zsidó állam oszáltyrésze lesz és először demonstrálódott drámáj erővel, hogy mit jelent a zsidó állam valósága. A nemzetközi diplomácia tagjai közül ott volt a horogkeresztűs Németország követe is, — és az is tisztelgett. Állva köszöntötte a zsidó állam szimbólumait. A Levante-Messen részvevő menekült német zsidóság okulhalott ebből a példából. Látható, hogy míg künn a diassporában csak hajszolt vad és könnyű préda a zsidóság, addig Palesztinában megbecsült és tisztelbenlő polgár, aki előtt a világ összes nemzeti meghajolnak.

A menekült német zsidóság valóban teljesen feloldódott a zsidó országépítés munkájában. Herolikus munkát fejtnek ki valamennyien, hogy bekapcsolódjanak a termelés és alkotás munkájába. Gyárak és paloták hupogó fel naponta munkájuk nyomán és tel...

Ezért kiáltjuk és harsogjuk állandóan a zsidó közvélemény fülébe, hogy egység kell, hídverés a romániai zsidóság egymástól távol álló rétegei között. Ezért kiáltjuk, hogy hol van a Zsidó Párt és hol vannak a Jeletős zsidó tényezőkr, infézmények és szervezetek, hogy felsmerjék a történelmi pillanatot követelő parancsát és egyszersmindkorra elejét vegyék annak, hogy a román zsidósága közötti olyan hangok essékek feljüket, mint a Lupu Marcovici hangja.

Egység kell, hídverés és összelátás, mert mindaddig hibába hangoznak az Tatarescu kormányelnök megértő nyilatkozatai, nines ki felfogja és nines ki hasznosítja. Mert addig hibába minden harc és hibába minden fontoskodás — még az ellenség is hibába tenné le feyvereit, a belső sebek lábában önmagától őrbödk fel Románia négy országrészének zsidósága...

átérzik, hogy munkájuk nemcsak a levante-terclajuk utáni küzdelmet jeleníti, hanem történelmi jeen öséggel bír. Az u öbbi időben Hafiaiban, J-Hafiaiban és Tel-Avivban egyedüli mintegy 2000 építői engedélyt kérék ki és valamennyit több emeletes bérházak, áruházak és gyárak céjára.

A Levante-Messe óriási mértékben megnövelte az ország idegenforgalmát, amely egyébként is állandó emelkedő tendenciát mutat. A Messének eddig mintegy 100,000 látogatója volt, azonban ez csak elenyésző része annak, ami el fog még éni az idegen forgalom. Késztelen d-log, hogy a mai Palesztina szempontjából, ugy ipari, mint kereskedelmi és kulturális tekintetben a legfejlettebb város: Tel-Aviv, de a hafiai kikötő egyre növekvő jelentősége már előrevetett annak árnyékát, hogy Tel-Avivot felül fogják mutli a zsidó építés csodái és új világvárosok nőnek majd a Jordán partj in. Noha Jeruzsálemben is folynak az építkezések, a mult jelképét mégis ő testesíti meg, mert még mindig megőrizte az elmúlt évszázadok történelmi emlékeit. A zsidó ország épül és most már nines erő, amely feltartóztatná megvalósulását.

A Zsidó Távirati Iroda kormánykörökkel nyert értesítése szerint Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzó hivatalosan értesítette a Jewish Agency palesztinai exekutíváját, hogy az április-októberi felévre 5600 bevándorlási certifikátot bocsátja a kormány a Jewish Agency rendelkezésére.

A Jewish Agency palesztinai exekutívája ezzel kapcsolatosan közli, hogy a kormány által megszavazott certifikátok kizárólag munkásoknak és mestermestereknek szólnak és ezeket a certifikátokat nem lehet palesztinai zsidók rokonainak bevándorlására felhasználni.

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy **kérje** minden posztókereskedésben
csakis a

TELLMANN VILMOS és TÁRSAI RT.

braşovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!

**Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár
termekel sem muijak felü!**

Pánifetelem

a beszarábiai német telepek között lakó zsidóknál

A szászok csendben, erőszakosságok nélkül de szisztematikusan bojkottálják a körükben élő zsidóságot. — A zsidóság nagyrésze kénytelen vagyonát olcsón elpredálni és elhagyni évtizedes lakhelyét

Egyik legutóbbi számunkban hírt adtunk a sibui szászok álltal, a más nemzetiségűek ellen folytatott bojkottól. Most egy újabb, azonban kizárólag zsidók elleni bojkottól kell hírt adnunk.

Tudni való, hogy Fabritius, a romániai hitleristák koplián, a erős propagandát fejtett ki Beszarábiában az ottani német telepek közt és mint ennek eredményét közzélik a Chişinău-ban megjelenő orosznyelvű Besarabscie Slove egyik cikkét: „Fegyelmélet, doljos és rendes emberek változnak meg egy napról a másikra. Évtizedesek éltek még kében a zsidókkal, kereskedelmek üztek egymással és most megszakítanak velük minden összeköttetést. Klengések, verekedések nélkül csendben de szisztematikusan zárják ki a maguk sorából a zsidókat, akk természetesen meg vannak lideve. *Cafetea Alba* megjegyében, ahol a német telepek vannak, teljesen meghalt a zsidó kereskedelem. A német telepek nem vesznek semmit zsidóktól

és nem is adnak el nekik semmit. Minden körzében létesítettek német szövetkezeteket és csak onnan vásárolnak és csakis ezeknek adják el termékeiket. *Egyik zsidó kereskedő a másik után kénytelen bezárni az üzletét és oleson elpredálni a megmaradt vagyonkiját, kénytelenek elhagyni azon helyet, ahol több évig, esetleg évtizedig laktak.* A moldovaiak, mint a magababrázóituk, segédkeznek nyujtanak a német telepeknek a bojkottmozgalom erősítésében. — És este mikor felkúsznak a zsidók, elhordozolnak minden ajtót. Miért? Hiszen ezeknek a mozgalmak még nem fejték el soha a leltelgességet? A ért mert a a zsidók nem tudják, hogy mit hoz a holnap. Nem tudják, hogy holnap nem e verik agyon őket. Félnék, mert, mikor besötétedik teljesen, akkor hitlerista uniformisba öltözött fiatal emberek, fegyverekkel a kezükben felvonulnak a zsidók háza elé és ottan német hazias dalokat énekelve, féltelme vernek a zsidókba.”

A Csehszlovák Cionista-Revizionista Unio országos konferenciája Kosicen

A Brit. Trumpeldor ünnepélyes felvonulása 3.500 főnyi közönség jelenlétében. — Masaryk köztársasági elnök üdvözlő a revizionisták konferenciáját. —

Kosice városában helek óta nem lehetett egyébről hallani, mint a Brih Hazohar országos konferenciájáról, amely április 29-től május 1-ig tartott. Már a pénteki nap folyamán jönni kezdtek a delegátusok és vendégek, vasárnap délelőtt pedig öntöttek magukból a vonatok a konferenciára érkezőket.

A konferencia első aktusa az volt, hogy dr. Köppel (Wien) J. Goldsteint a csi-i Brih Trumpeldor nevűjének nevezte ki. Délelőtt 11 órakor vonult be a Hazohar vezetésége Maxon kosicei polgármesterrel az ülésterembe. Hans Löw (Praga) lendülettel szavakkal nyílja meg a konferenciát, majd Maxon polgármester a szlovák nyelvben terjeszt elő a zsidó és szlovák népsorsközössége között. Dr. Gottesmann Lajos a kosicei és kelet-slovákiai Brih Hazohar nevében, közismeri kiváló szónoki képességével üdvözlő a konferenciát. Eután Messaryk köztársasági elnök és Jabotinsky üdvözlő sorait olvassák fel, amelyeket mély csendben és megilletődéssel hallgat végig a konferencia.

Az ünnepélyes megnyitó után a terem közönsége és a delegátusok felvonulnak. Dr. Siefanik, szlovák nemzeti hős szobrait. Az utolsó sorok voltak érdeklődőkkel a konferen-

3.500 főnyi közönség várakozott már a felvonuló Brih Trumpeldorra. A csehszlovák és héber himnusz eljátszása után dr. Gottesmann L. tartott emlékbeszédet, párhuzamot vonva a szlovák nemzeti hős, dr. Stefanik és a zsidó nemzeti hős, Trumpeldor között. Első ízben történt meg most, hogy Csehszlovákiában, egy nagy város központi terén a zsidó államról, Trumpeldorról, peticióról és Herzlrel beszéljenek.

Délután választották meg az elnökséget, amely a következőképp alakult: Dr. Garay (Kosice), Dr. Lichtner (Trautau), Dr. Spiegel (Munkacsvo), Dr. Sachs (Ostrava), Dr. Saltz (Lucenec), Dr. Löw (Kosice), és Dr. Salomon (Uzhoc). Utána megvitatották a referátumok. Elsőnek Dr. Gottesmann Lajos tartotta meg kimagasló jelentőségű referatúját a „Zsidóság és csi. közönség” címen. Ezután Dr. Rabbinoitz, a Palesztinából visszatért A. C. tag, a „Cionizmus helyzete” címen tartott minlegy 2 óráig lebilincselő előadást, részletesen elemezve a revizionizmus helyzetét a cionista világszínvonalon, az AC. munkáját és a Hszladruth csödjét.

Aki Rabbinoitz nagy felkészültséggel és elhatározással előadást hallotta az a legnagyobb megelégedéssel fogadta azt a határozatot,

amely Rabbinoitzot a csi. Brih Hazohar elnökének választotta. A tulajdonképeni konferenciát munkák csak este 9 óra körül kezdődtek meg. Másnap újra igen érdekes referátumokat tartottak: Grász, az ifjusági kérdésről. Bäck (Bratislava) a Telchaj Fondró, Kohn isa galó a pénzügyi kérdésekről, dr. Rubinstein (Praga) a peticióról, prof. Stamp a szervezeti kérdésekről. A vita során a fiatal betárok hosszu sora állt fel meglepő felkészültséggel és kiváló szóbeli képességgel. Öröm volt látni, hogy a revizionista mozgalom ezen ifju csoportja milyen biztató ígéretet jelent a szervelet jövője szempontjából. — Este váratlanul megjelent Jabotinsky személyes megbízásából Halperin, a párisi szilton tagja, aki nagy ovációk közepette tartotta meg referatúját. — Másnap a rezulucio szövegében fáradozott a konferencia, amelyet helysükre miatt nem közhíttünk. Érdemes azonban megemlíteni, hogy a konferencia kimondta, hogy minden hachsarában kötelező a kasruh és az oneg sabath.

A választások a következőképp véződtek: Elnök dr. Rabbinoitz (Praga), alelnökök dr. Löw (Kosice) és dr. Siegel (Munkacsvo). Executive tagjai: Nazio Goldstein (Bratislava), dr. Gottesmann L. (Kosice), Hans Löw (Praga), Dr. Kohn (Praga), dr. Rubinstein (Praga) prof. Stamp (Praga) és Weisberger (Munkacsvo). Szavazati jog nélküli tagok: dr. Better (Ostrava) és Weinberger (Kosice).

Mit tett a Keren Kayemeth a német zsidókért?

A Németországból bevándorolt zsidókért a Keren Kayemeth a mai napig az alábbiakat valósította meg:

A vadi chavuroti földterületén 2000 dunamot bocsájolt németországi telepek jelöltek rendelkezésére, narancsok céljára, ebből 1000 dunamot a Jewish Agenci kolonizációs osztálya, 1000 dunamot pedig a „Jachin” ültetvényes társaság ültet.

A „Haifa Bay” öbölben a Keren Kayemeth kü önálló kategóriájú telepeknek nagyobb földterületeket adott és pedig 125 család részére városi, 25 család részére kertvárosi a további 20 család részére mezőgazdasági területek.

A német telepek rendkívüli viszonyait szem előtt tartva a Keren Kayemeth figyelemre méltó és önkéntes tanúsított, amennyiben a városi telepek részére az egységterület kiterjedését megnagyobította, kü önkéntesen az állat, hogy a Haifa Bay városi földjein, ahol tudvaleg a telepek csak egészen kis területeket kaphatnak — korábban 1 dunamot, jelenleg pedig csak 2/3 dunamot — az ö részükre 20 dunam kiterjedésű gazdasági egységeket szabott meg. E résznek gyors fejlődését figyelembe véve ezen a területen a legközelebbi években valószínűleg építkezésre lesz szükség. Múltán a KKL-nek határozott ója a németországi telepeket segíteni, úgy határozott, hogy a 20 dunam kiterjedésű területeket családanként 15 évre engedti át.

A Keren Kayemeth a németországi „AHA-VAH” egyesület céljaira egy gyermek az ifjuságot otthon részére az Enak Zebuonban 15 dunamot bocsájolt rendelkezésére. Az egyesület e helyen fogja tanulni és végzett növendékeit a mezőgazdaságban és kézművességben kiképezni.

— Dr. Filderman emlékirata a királyhoz. Bencures iból jelentik; Dr. V. Filderman, az UER elnöke, II. Károly királynak egy emlékiratot nyújtott át, amely a konverziós törvény és a válalatoknál elhelyezendő román nemzetiségű személyekkel kapcsolatos törvények vonatkozás. Ejjeljegült memorandumot nyújtott be a kormányhoz a nemzeti munka védelmére vonatkozó törvény ügyében. A zsidó érdekek fokozottabb biztosítása céljából.

— Bármilyen bucaresti-i megbízásokat állalok. Cim a kiadóban.

— 3000 zsidó művész az uccán. A német konzulnara a zsidóké legfeljebb 1000 főre 0300-as propagandai díjazás és támogatás. Werner Krausz mozisíró, rendező adott ki, amelynek értelmében újra 3000 zsidó művészt támogat meg a német színházokon való fellépés lehetőségéül.

HETI GLOSSZÁK

Az új osztrák alkotmány

Május 1-én tünneplés kereték között közlök nyilvánosságra az új osztrák alkotmányt, amelyet különösen Ausztria zsidósága várt í szült érdeklődéssel. Ebben az érdeklődésben benne volt a zsidóság egész életutja, sorsa és helyzetének tragikus bizonytalansága. Dollfuss kancellár új alkotmányt adott a népek és egyellen tollvonással minden megsemmisítélt, amelyet az ausztriai zsidóság évszázadok munkájával alkotott. A végzetes tollvonás elmaradt... Az új alkotmány biztosítja az összes polgárok egyenjoguságát a törvény előtt épugy, mint a gazdasági és kulturális élet területén. A kínos feszültség tehát feloldott, a lidércnyomás elmulott és minden folytatható tovább, min ha mi sem változott volna... Az alkotmány biztosítja a jogfolytonosságot. Csak hogy...

... Az alkotmány mindössze írás, betű, papirus, a jog pedig: gyakorlat, tett, üzlet és kenyér. Az alkotmány dicő dekoráció, a valóság azonban durva küzdelem. Az alkotmány polkárt jogegyenlőségről beszél a valóságban pedig szisztematikus harc folyik a zsidó orvosok és általában a zsidó existenciák ellen.

Hitler is úgy jött, hogy elfogadta a weimari alkotmányt a polkárt jogegyenlőséget és azóta több, mint 60 000 zsidó ragadott vándorbotot és hol van ma már a weimari alkotmány?... Dollfuss is biztosítja a zsidóság jogait, de ki fogja számonkérni, ha nem adja meg?

Egyelőre az új alkotmány nem hozott változást! Micsoda öröm! Milyen nagy! Nem jött változás! Mert arra egy pillanattal sem lehet gondolni, hogy ha változás jönne, az hozhatna valami javulást valami jobbat a zsidóság számára. És Dollfuss nem hozott változást!

Az alkotmány szelleme liberális maradt, jogegyenlőséget ígér. A kö élet szelleme azonban továbbra is meg van fertőzve az antiszemitizmussal. Ez ezen a ponton alig van különbség az osztrák nemzetiszocialisták között, akik Hitleret t-rtják vezetőiknek és a keresztényszocialisták között, akik Dollfussra esküsznek. Az ellentétek ezen a ponton találkoznak és kiegyenlítik egymást... Az ausztriai zsidóságnak nincs tehát sok oka arra, hogy ünnepélyes megnyugvással fogadja az új alkotmányt, mindaddig, amíg az alkotmány szellemében meg nem változnak a „szürke” hetköznapok is, amelyek a zsidó élet és boldogulás biztosítékai...

A tefillin

Irla: Harry Gischnér

Egy igen különös történet. Egy vallomás, amelyt le kell írnom.

Az atyám a Bar-Mieavam alkalmával egy pár tefillint adott számomra. Régi örökség volt ez, amelyet mindig a család legidősebb fia hordott. Szerettem ezt a tefillint az-iz szeretettel, amit egy ifju érez, amidőn Izrael férfiai közé sorozzák. Bizsike voltam én is arra, hogy a fenőlték kategóriájába tartó om és még ma is emlékszem, hogy milyen bünbőnőn bőjöttem, amidőn egy izben gondatlan kezeimmel a földre ejtettem a tefillint...

Évek multak. Távoll életem szülőföldemről: nemcsak testileg, lelkileg is. Belőlem, a tóra szeretőt íjuból — egészen más ember lett. Azt írtam annak idején atyámnak, hogy leszámoltam régi vallásos előítéleteimmel, — atheista lettem... Atyám akkor nem választott számomra semmit... Ő, ailem is neki, mert szemmel atyámat és remegő aggodalommal vártam, hogy milyen fogadtatásra fog találni „leszámolásom”...

Abban az időben természetesen nem jártam többé szinagógába. Kertültem a találkozás ortodox barátaimmal. És mégis gondolnom kellett mindennap régi énekre, amikor beköszöntött a reggeli és esli imák ideje. Nem voltam képes elfelejteni semmit a vallásos élet szokásaiból. Számon tartottam minden Ros-Chodest és kínzó nyomást éreztem, amidőn megvázogtam a szombatot. Még csak egy doog volt, ami sok kínos órát szerzett nekem, ami nyugtalanított: a tefillin. Sokszor kínzó kényszerű éreztem, hogy a tefillint, amely egy ládába volt elzárva, kivegyem és megtekintsem. Kohen voltam és jól tudtam, hogy ez milyen kötelességekkel jár... Az-öltöt büszke voltam kohen származásomra. De ma?...

Sötét tervekkel foglalkoztam. Szörnyű terv volt ez: el akartam adni a tefillinemet, ezt a drága örökségemet, a zsidóságomnak ezt a szent szimbolusát. És épen keresztény házigazdámak akartam eladni, aki antikvárus volt és szívesen kapott volna ráta.

Emlékszem: ez a terv már akör borzalommal töltött el. De nem engedtem, hogy hatalomba kerüljen az érzés és gyorsan eladtam a tefillint. Eladtam, hogy ne legyen mindig a szemem előtt, hogy ezzel elszakítsam az utolsó köteleket is ifjuságom vallásos élete és mai felfogásom között. Eladtam a tefillint...

A „szlovák” Róth és a „kikeresztelkedett” Voronoff

Az asszimiláció egyideig, a liberálizmus korszakában történelmileg determinálva volt. Meg voltak az előfeltételek és a fennálló társadalmi és gazdasági viszonyok szinte csábítottak minden feltörekvő kis — és nagypolgárt, hogy rálépjen erre a bizonytalan, de mégis szilárd bázisra. Ez a korszak azonban már bezárult. Bezárult, csödtől mondott, meghalt és soha többé nem támad fel újra. És roha ennek a korszaknak halála még sohasem demonstrálódott olyan elemi erővel, mint napjainkban, mégis gombamódra teremnek a zsidóság között olyan beteges szimpomák, amelyek új életet akarnak lehelni ebbe az elszáradt testbe, új tartalommal megöltetni a széthullt vázát. De amilyen a kísérelt, olyan az alólás...

Pozsonyban például a szlovák zsidók egyesülete fáradozik azon, hogy elfelejtse a zsidóságot és pánszláv tanokat hirdessen, amire pedig a cseh és szlovák lakosság bizonyosan nem is kíváncsi. Dr. Róth az egyesület vezetője ki is lépett a zsidó hitközség előjáróságából azzal az indoklással, hogy ez nem fér össze a szlovák zsidók egysüületében elfoglalt hivatalával és megtölti kezét a szabad cselekvés terén. Nos épen ez az. Zsidónak lenni, egy zsidó hitközség munkájában résztvenni nem lehet, nem fér össze az asszimiláns mentalitással, mert a szlovák zsidók nem zsidók, céljaik lörékvéséik nem zsidó célok és lörékvések. Az ő zsidósáruk nem egyéb, mint a zsidóság tagadása és megsemmilése. Ők csak egyet akarnak: minél jobban ellávolodni a zsidóságtól és szlováknak lenni, cseh-nek lenni, csak épen zsidónak nem lenni soha...

Épen ugy, mint Voronoff professzor, aki a megfiallásti műtékekkel tette híressé nevét. Elismerik és ünneplik mindent. Az elismerés és ünneplés természetesen Voronoffnak szól, a tudónak aki sok hasznos eredménnyel gazdagította az orvostudományt... Voronoffról mindenké tudja és tudja, hogy zsidó... És még sem az! Illelve az volt, csak kikeresztelkedett. Alti tudott valaki is róla, a sajtó is csak most értesült erről, miután egy zsidó újságíró előtt bevallotta. Igen, ő nem zsidó többé, ő kikeresztelkedett és semmi köze a zsidósághoz. Ezt mondta a professzor, nem büszkén, nem felemelt fejfel — hanem kissé kellemlen szájval, mint ainek még az emlékezés is terhes... A zsidó újságíró csodálkozott, mire Voronoff még zsidóságot látta, hogy nyilatkozatát kiegészítse: Én világpolgár vagyok — mondta — én tudós vagyok és semmi közöm egyházzal...

No igen, ez mind rendben volna, de mi köze ennek a kikeresztelkedéshez. — Mint

Zsíros, pattanásos arcbörhöz puder helyett kénpuoder

Megszűnteti az arc mifesszereit Szaküzletekben kapható

zsidó nem is lehetne talán világpolgár a professzor, vagy nem lehetne tudós talán?... Csak a kereszténységgel lehet fiatalítani és műtétet végezni? Midez igen kétséges és épen ezért rendkívül kétes értékűvé teszi Voronoff nyilatkozatát is.

Mert Einstein professzor, aki megasebbra emelkedett a tudomány, a világír és a közmegebecsülés létráján, mint Voronoff, ugyan-csak jó tudós és ugyancsak jó világpolgár akkor, amidőn soha sem mulasztja el, hogy hitet legyen zsidósága mellett és sikraszálljon az üldözött német zsidóság érdekében. Kétes értékű ez a nyilatkozat azonban azért is, mert a kikeresztelkedett Voronoff épen a minap költött boldog házasságot egy Bukarestben élő bécsi zsidó lányval, Schwartz Melainevel, aki minden bizonnyal megmarad ősei hitte mellett! Minek Voronoff számára tehát a kereszténység? Mit hozhat számára ez, a neveltség és guny aposztrofálásán kívül?

Közben pedig Voronoff még kénytelen találkoni a Róth-léle szlovák zsidókkal, ha még talán kellemlenebb szájzettel is. Mert amint a világ nem vesz tudomást Voronoff kereszténységéről és mint zsidó tudóst ünnepli, úgy a szlovák zsidók erőszakos beolvadást lörékvésit is csak méltó megvetéssel kísérik a szlovákok, akik nem szívesen árulnak egy gyékényen

felpillantott és ahelyett, hogy fogadta volna köszönetemet, ezt kérdezte:

— Meg van e még a tefillin?... El voltam készülve erre a kérdésre, de nem hittem, hogy ez lesz az első szava hozám. De olyan hidegvérűen, amint azt előre terveztem, nem voltam képes válaszolni, lygatott lettem és remegélt a hangom, amidőn ezt mondtam:

— Nem... nincs többé birtokomban...

eladtam...

Az atyám nem szólt egy szó! sem. Fejét lehajlotta az asztalra. És én tudtam hogy keservesen sír...

Ebben a pillanatban lelkemben szakadék támadt. A szabadgondolkodó küzdött az alyal szerelleteit és a tefillinrel... Ekkor veszteltem el hitelenségem biztos talaját. Kifordultam a szobából és éreztem, hogy nem térhetek ide vissza többé, míg újra kezeimben nem lesz a tefillin...

Kutattam utána. Végül megtaláltam. Amidőn rápillantottam, és éreztem kezeim között, ellenállhatatlan erő ragadott meg és megcsókoltam. Áhítatosan csókoltam minden oldalát és olyan szerettelé simogattam, mint egy megtalált gyermeket. Valóban megtalált nyugalom volt ez...

Talán soha többé nem leszek olyan vallásos, mint ifju koromban. De a tefillin löré talizmonomává vált, amely soha többé nem fog engedni, hogy ellávolodjak zsidóságtól...

Röthékel, akik szlovákbabak a szlovákoknál is... Hiába minden kísérlet. Az asszimilációs velések ma már csak gúnyt és megvetést arthatnak...

Angola-Uganda-Palesztina

A világsajtó az elmúlt héten „szencziós” hírt röptetett világára, mely szerint a portugál kormány és egy zsidó küldöttség között komoly tárgyalások folynak az észak nyugati afrikai Angolában történő zsidó telepítési akció érdekében. A hírek már mint befejezett tényről számoltak be az angolai „Zsidó ország” ról. Mindössze annyi elvi differencia van még a portugál kormány és a zsidó megbízottak között — írták — hogy a mandátárius kormány ezt kívánja, hogy a zsidók portugál állampolgárok legyenek, míg a küldöttség a zsidó állampolgárság mellett írja lezárását.

Az angolai terv már régi keletű. Nem először vetődött fel a zsidó kolonizációs mozgalom történelmében. Nem először és nem egymagában. A góla, Uganda, Cyprus, mindannyiszor szóba jöttek, ha a zsidó kolonizáció problémája vetődik fel. Abban az időben, amikor a cionizmus még gyermekcipőit taposla és még felvetődött a honalapítási területének problémája — volt némi létjogosultsága ezeknek a terveknek. De ma? Ma, amidőn 25 éves jubileumát ünnepli Tel Aviv, amidőn új korszak nyílt meg a zsidó történelemben Palesztina fejlődésével és a zsidó erő és alkotás ragyogó győzelmeivel — miért kell ma új területumokat keresni? Talán betelt volna már Palesztina befogadóképessége, talán nincs több hely a zsidó építésnek, munkának és településnek? Oh nem! Hiszen ahhoz mérten, hogy milyen zsidó tömegeknek tud még otthont és kenyert nyújtani Palesztina földje, még marknyit sincs az ott élő zsidóság száma! MacDonald népszövetségi biztos, az angolai akció vezeti, minden bizonytal tudja ezt. Tudja, hogy An o n kívül van még egy Palesztina is, ahol már nem kell kísérletezni, ahol már befejezett tények vannak és amelynek érdekében már nem kell propagandát sem csinálni. Nem kell semmi, csak lehetőség a bevándorlásra. A népszövetségi biztosnak erről tudnia kellene, hiszen a Népszövetség adta a mandátumot a palesztinai zsidó honalapítás céljaira. Miért kell tehát Angola? Mi célja van az afrikai telepítésnek?

Az angolai terv hármányra is azt a látszatot igyekszik kelteni, hogy a zsidóság szolgálatára legyen, élesen harsogja a zsidóság érdekeit. Mert eltereli a figyelmet a lényegről, eltereli a figyelmet Palesztináról és főképp a területi figyelmet Anglia hipokrita és mandá-

Rendszeres járat hetenként kétszer!!!

A „LEVANT“-tal PALESZTINÁBA

egyéni és társasutazás a »Regele Carol«, »Polonia«, »Risveglio« és »Progresso« hajókon. Előnyös árak „LEVANT” utazási részvénytársaság BUCUREȘTI Str. Smârdan 11 — Telefon 329/83

lunszegő politikájáról, amely a parancsoló szükség és a konkrét lehetőségek dacára — elzárja Palesztina kapuit a zsidó bevándorlás előtt. A zsidó-ágnak nem kell Angola és nem kell semmi más terület, a zsidóság meg elégszik Palesztinával! Nem kér a tervből, a kapkodásból és a népszövetségi biztos ur angolai tárgyalásából Palesztina kell! Kérte kapukat és tömeges zsidó bevándorlással. És ha ez meg lesz, akkor nem lesz szükség zavaros telepítési koncepcióra és a népszövetségi biztos „jókarakterára”, mert akkor megoldódik a zsidókérdés és otthonra lelnék a honfai zsidóság ezernyi tömegei...

A német humor tragédiája

A német humor eddig büszkén fényelt a Harmadik Birodalom két egén. A német humor nem esett bántódása és ha újabb csak titokban nyilvánulhatott is meg, a németek büszké voltak humoros irodalmukra, amely különösen a 19. században érte el fejlődésének klasszikus pontját. A berlini rádió vezetősége el is határozta, hogy Charlie Roellinghoff neves írja humoristával elő dást tartat a rádióban a 19. század német humoros irodalmáról. Roellinghoff be is terjesztette előadásának programját, amelyet gondosan válogatott össze, a rádió vezetősége azonban visszautasította... Roellinghoff nem fog előadást tartani a német humorról a berlini rádióban, de nem fog más sem. A német humorról egyáltalán nem fognak előadást tartani... Mert a klasszikus német humor kitűnő szerzői valamennyien, mind: zsidók voltak... És hogy ez most kiderült, annak is a náciak az oka. Amíg nem bolygatták — minden rendben volt. Most azonban nem tudnak többé a náciak nevetni a jóízű német szellemességén, de ha tudnának is: nem szabad! Szegény Roellinghoff most bizonyára pácban van, mert

ől teszik felelőssé az elmúlt század humoros irodalmáért...

Ugyanez azonban a helyzet a színház területén is. Egyik színház a másik után megy tönkre, mert ha már végre sikerül színházhozni egy valamire való darabot, aminek közönsége is van — rövidesen kiderül, hogy zsidó a szerzője. Többet természetesen ezután nem kerülhet a darab műsorra. A berlini vigaszínházban történt a minap egy ilyen eset. Adolf L'Arronge kitűnő színpadi művet írték műsorra. Már a premier közönsége is összegyűlt. Az utolsó pillanatban azonban a propagandaminisztérium úgy intézkedett, hogy a darab nem kerülhet előadásra. Miért? Mert L'Arronge polgári neve Aronsohn és ez a zsidó Aronsohn igen tehetséges humorista, akinek színműve föltétlenül sikerrel startol... A kutyakobáccsal még csak tudnak bánni a náciak, de a humorral nem megy a dolog sehogysem...

Hivatalos rémhírek

A német hírszolgálatok előtt fekvő ügyeknek legalább 50 százaléka: rémhírterjesztés. — Ez a legbiztosabb módszer ma a Birodalomban, ha el akarunk valamit tenni láb alól. Tanuk mindég akadnak a rohamosztagoknak, akik lállak és halottak, a bíróság pedig teljesíti a köteleességét. — Előfordul azonban olyan eset is, amidőn igazi árja — válatok, germán cégek és társaságok terjesztik a „rémhíreket”, mert rá kényszerül öke a gazdasági kétség. Rémhírek ezek valóban, csak sajnos valami mennyi igaz. Legújabb is a braunschweigi biztosítók kerültek kényes helyzetbe, mert fizetniük kellett a rohamosztagosok rohamlásáért. — Az egyik árja rombol, a másik árja feltelet és terjesztette a rémhírt, a Sturmabteilung rombolással felől, akik végül is nem a zsidó, hanem az árja közvagyon pusztulják el. — Csenedélet az árjak között.

Biro-Bidschan a „zsidó köztársaság”

A Szojvetunió kormányja az 1934 évi büd-gelbé egy Birobidschanban létesítendő autonóm zsidó köztársaság létesítésére 55 millió rubelt irányzott elő. Ezen összegből 20 millió, egyedül lakóházak és gyárak előállítására szolgál. A tervezett szerint, 1934 évben 3551 zsidó család, 15.000 lélekszámmal lenne Birobidschanba telepítve. Az első negyedében 200 család és 481 egyéni személy, összesen 1209 lélekszámmal lelt az országba szállítva.

Birobidschanról, egy az országot alaposan ismerő tudós, Dr. Walter, a következőket írja: 1924 óta a zsidó kérdés megoldására a Szojvetunióban is különböző kísérletek folrtak. Legelőbb a Krímben kísérletek zárt zsidó telepítésekkel, 1927 óta azonban egy új zsidóországot létesítést határozták el, ahol a zsidók önálló nemzeti életet élhetnek és Oroszország összes zsidóit oda gyűjtének egybe, teljes egyenjogúságuk elismerése mellett és ezen ország legi volna: Birobidschan.

Hogy körülbelül fogalmat alkothassunk magunknak, hogy ez a különös nevű ország hol fekszik, okvetlenül szükségünk van első-sorban, hogy egy átsiat térképet vegyünk elő. Ha egész Szibériát keresztül vándoroltuk és elérjük az 50 magassági fokot a legszélsőbb keleten, akkor elérjük az Amur folyót, amely határt képez Oroszország és China között. És ott ahol az Amur folyó leérkezik a szentien elgörbül és egy északra felé irányt változtat, ott fekszik Birobidschan a zsidók leendő országa, a hatalmas Oros Birodalom elképzelése szerint. Az odaváló utazás Moszkvából tovább tart egy hétnél: ami több mint 8000 kilométer tesz ki, Wladivostokból is több mint 1000 kilométeres ut. Az európaiak, hogy fogalmuk legyen ezen borzasztó távolságról, képzeljék el, hogy legyőnvalban Wien-Tichonkaja től (az ország fővárosa) a distancia háromszor akkora, mint Wien-Jeruzsálem.

Birobidschan nagyobb kiterjedésű, mint Belgium. Földterülete 3.800.000 hektárt tesz ki, amiből 1.800.000 hektár földművelésre alkalmas és ameből 500.000 hektár terület fel-tétlenül kiszárításra vár. 60% ban erdős terület, ami öserdőkkel van körülveve. Az alföldje Szibériában a „Tajga” név alatt ismeretes Steppé, amelynek talaja alkalmassá lett téve mindennemű termények buza, árpa, tengeri sója, rizs, továbbá burgonya, főzelék, dohány és gyűnölcsők termesztésére. A legfontosabb ipari lehetőségek első-sorban a fából fak-szenek, ami felfalható a rengeteg öserdőkben és amiből a kolonisták a lakóházakat és a butorokat tudják előállítani. A szörmevadászat, valamint az Amur folyóban folytalandó halászat mindenesetre kiváló kereseti lehetőségeket nyújtanak, ezenkívül természetesen a még feltárandó természeti kincsek is kísérő zenéjét képezik a szebb jövő kilátásainak. Mész, vas, gránit, graphit, márvány, nemes-ércék, arany gazdagságában bővelkedik, ami a jövő generációnak van fenntartva.

Birobidschan klímája legellentétlőbb európaiaknak is elég kitartható tart fenn. Julius és augusztus hónapok rendkívül forróak és esősek és ott ahol lápok vannak, a malária ragyála nagyon intenzív.

Ezen ország a világ legszélső, 1930 elején 30.000 lakossal rendelkezett, amiből 20.000 orosz, 3000 ukránai, 3200 koreai, 700 ben-szülött mongol, 500 kínai és 2700 zsidó volt. Eszerint az emb-rsűrűség átlagban egy ember egy egész négyzetkilométerre, tehát van elegendő hely, ahová emberek bevándorolhatnak és a jövőndő generációnak jóléti biztosítást.

A kolonizáció a szovjet részéről két szerve-zet típusban lesz keresztülvéve: a „Sovchosok” állami nagyipartelepek, ahol a munkások mint alkalmazottak szerepelnek, ahol a földművelő eszközöknek rendelkezésükre bocsátása mellett rendszer bért kapnak, és a „Kolchosok”, ahol szövetkezeti alapon, kollektive dolgoznak. Mindkét alakulat létezik Birobidschanban.

Birobidschan, mint különálló tényező a szovjet 6 éves tervgazdaságába van beillesztve, a „Oszerd” (társaság a dolgozó zsidóság föld-intézettségére) által történendő bevándorlás elő-szolgáltatására. Egy messze kiterjedésű háttérrel rendelkezik, melynek feladata egy zsidó, mint nem zsidó nép-szövetség a figyelmét az egész szovjetunióra a zsidókérdésnek a megoldására irányítani, minden eszközt felhasználva a zsidó népesség problémáit az átutazók-nak és bevándoroltaknak organizálni.

A zsidó bevándoroltaknak a száma lassan, de állandóan növekszik. Az 1928 évi 841 zsidó emberről 1932 évben már 5000, míg az utolsó évben hirtelen egészen 15.000-re szökött fel. Ezen, a szovjetállásitokból merített adatokat természetesen kellő fenntartással kell fogadnunk.

HIREK

„Népünk” cikkeinek utánnyomásai csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Ijar 26, május 11. Szombat: Ijar 27, május 12. Heli szidra: בהר בחקותי. Heli háftóra: ה' עיו ומעיו. Roschodes bentsch. מרחשון תרצ"ד. Perek 5. סק ה'.

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 7.25 gyertyagyújtás 7.55 Isteni szünet kezdete 7.40 Szombat befejezése 8.40 Rosch Chodes: כ"ט Kedd méj. 15-én

A zsidóság — a világsajtó tükrében

— Sajtószemle —

A hallhatatlan Shylock

A mai Palesztina, a mai Jeruzsálem elöljáró már sokan és sokfélelek megírják. Minlenki, aki odamegy lát és hall valami újat, ami megírja a képezelést és hosszú időig foglalkoztatja. Különösen ilyenkor tapasztaljuk a gazdag színpompáját a történelmi föld, ahol ellenség, jóbarát egyaránt egy új élet ütemének emlékeivel tánczik. A bécsi „Reichpost” is elküldte tudósítóját, ő is járt Jeruzsálemben és természetesen ő is látott egyet-mást. Lapjában beszámoló utatjáról és többek között ezt írja: — ... Járók Jeruzsálem utcáin... Egy öreg palesztinai zsidó megemelt, hosszú szakállal és paja-szal, fején széles bárszony kalap, barna szőrmével. Egy vándorlászterbe tért be és úgy néz ki, mintha az ósregi Shylock hasonmása volna... — Ine ezt látta meg a „Reichpost” szerkesztője az új Jeruzsálemben. Földműveseket, chalucokat, technikusokat, orvosokat és diákokat nem látta. Csak Shylockhoz hasonló szakállas zsidókat, akik vándorlászterbe térnek be, hogy beszéljék a tulajdon lapjának valamit írni a „Reichpost” szemfüles riportere...

Hitler-Németország rémlátásai

A berlini „Deutsche Allgemeine Zeitung” amszterdami forrásból „szencziós” leleplezéseket közöl a párisi emigráns-szervező bizottság működéséről, amely a lap szerint semmi más, mint francia kémszer-szerző Németország ellen. A lap megírja, hogy a segélyszervezet vezetője, amelynek központja a Champs Elysées van, Pierre Dreyfus, a „hírdi” Dreyfus ezred-s fia. A szervezet magához csatolja a Német-országából menekült zsidó szakembereket és megvásárolja tőlük a német ipar titkait. Számos izben vissza is küldi őket Német-országba, hogy megszeressék a német technika és kémia legértékesebb gyártási titkait. — A „Pariser Tageblatt” reflektál a „DAZ” tendenciózus rigolnáira és részreke szedi állításait. Kiderül, hogy a Dreyfus-komité nem tartozik az emigráns-szervező-szervezethez, amely a Népszövetség fennhatósága alatt működik. Kiderül, hogy ez a szervezet nem titokban, hanem egészen nyíltan szervezi a németellenes bojkottot és igyekszik elhelyezni francia földön a menekült német szakembereket. A Pariser Tageblatt megdallapja, hogy valótlanság az is, mintha a Dreyfus-komité valakit is visszaküldött volna Németországba és ennél a hírnél is csak a náci fanatizáció működik, amely minden bökörben rémeket lát és már saját árnyékától is megijed...

Kié a felelősség?

A londoni „Manchester Guardian” részletesen foglalkozik az újabb németországi zsidóüldözésekkel és a felelősség kérdésével fel. Többek között ezeket írja: „A barna-inges terrorlegények zsidóellenes kilengései

Akárcsak a kézmosás, éppoly üdvös a fogak halálontal való ápolása!

Mert a dus habzásu KALODONT üdít és amellet kiisztítja a fogak közül a veszélyes baktériumokat és éjtelmaradékokat.

Téht: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKREM

szület nélkül folynak tovább és néhol por-romba kúlnálnak, mint legutóbb Gunzen-hausenben. It nem spontán megnyitkozód-sokkal állunk szemben, mert a barna-ingesek csak egyenes parancsokat teljesítenek. A felelősséget tehát ezen kilengés-kérr nem az egyszerű náci katonák viselik, hanem a ves-zelők és első-sorban Hitler maga”. A Man-chester Guardian, amely igen komoly orga-nun, csak a legutóbbi esetben kockázta meg ilyen kijelentéseket.

Zsidókérdés Argentiniában

Franceschi J. G. az argentinai kato-likusok vezető lapjának a „Criterio”-nak kiadója legutóbb egy bécsi lapban cikket ír, amelyben tanulja az argentinai zsidókérdést. „A zsidókérdés Délamerikában — írja Fran-ceschi — csak az utóbbi évtizedek tömeges zsidó bevándorlása során vetődött fel. Ennek a bevándorlásnak lett az is eredőnye, hogy Buenos-Aires a zsidó világvárosok egyikévé vált. A héber irodási nyomában megkezdődött az antiszemita agitáció is, amely nem bír ugyan erőszakos megnyilvánulásokkal, de röpiratokban és sajtócikkekben jól kifejezésre. A zsidókérdés Argenti-nában ma sem bír orillási felleggel, sokkal inkább erkölcsi és gazdasági okai vannak”. — Franceschi még a z idők vallástalansá-gát és nemzetközi hajlamát kárhözjárja, de végül is a gazdasági ragókhoz érkezik el. Végre ebben a nyilatkozatban már van némi őszinteség. Mert Franceschi nem vádozza családsal és uszordval a zsidókat, csak azok az intellektuális és gazdasági, valamint kulturális pozíciókat sámlálja tőlük, amelyeket Argentiniában meghódítottak. Summa summarum Franceschi ur is odaérkezik, hogy a zsidó nem teljes józ ember és nem sok jussa van ahhoz, hogy úgy keresse meg ke-rület, mint akármelyik jámbor argentinai katolikus...

Az asszimiláció mélységeiből...

A Bieltzben (Lengyel-Szilézia) megje-lendő „Jüdische Wochenpost” anticionista, asszimilációs folyóirat nagy lelkesedéssel közli egyik legutóbbi számában a következőket: „Varsóból kapjuk az értesítést, hogy egy csoport előrehaladott modern zsidó csoport azon fáradozik, hogy egy reform hitközséget szervezen meg. A reformhit-község már alapelveit is elkészítette, mely szerint a szombati ünnepet vasárnapra helyezik át, likvidálják a rituált, kiűn teme-től létesítének, az istentiszteleteket a nék-kel együtt tartják meg és kalupnákul fog-nak imádkozni. A körülméletést és rituális járdól is lörlik”. A lap nem írja meg, de mi hozzáteszük, hogy a reformhitközség továbbra is zsidónak nevezi magát. A var-sói asszimiláns zsidó csoportocska ugy-látszik semmit sem tanult, de minden le-lejtelt...

ERDÉLYI BANKHÁZ BUCUREȘTIBEN

PAUL SZIGETI az Anglo International Bank volt igazgatója Bucureștiben, Str. Lipsnani 20 sz. alatt bankházat megnyitotta Foglalkozik a bankküzlet minden ágával

Advertisement for Tacamul soap, featuring a bell logo and text: „menorák gyertyatartók, serlegék, evőeszközök, Templomi kegy-szerek, bármily mélyvízi kivételben leg-olcsóbb árban. Gyártása és eladása: „Tacamul” ezüstáru gyárban Cluj, Strada Gen. Neaculcea No. 6.

RÖVID HIREK

BUCUREȘTI. Az Adevărul egyik legutóbbi számaiban megvizsgálta helyéről közli, hogy egy Gust nevű...

LONDON. A telefon és táviró igazgatóság élére a kormány Leon Simon-t, az ismert cionista vezetőt nevezte ki. Leon Simon már hosszú évek óta vezető...

BUENOS-AIRES. Egy hitlerista csoport, akik közül számos nem hitlerista is volt, megmérették egy zsidó iskolát, azonban ellenállásra találtak és emekültek.

MUKDEN. A japán távirati iroda hivatalos jelentése szerint, a távirati zsidóság az antiszemita népszerűsítési munkájában nagy szerepet játszott...

PRÁGA. A prágai törvénytörzők 6 hónapra kényesítették a törvényt, amely a zsidókat a munkaadóktól eltiltja...

VAŠO. A törvény- és jogtudományok területén tevékenykedők találkoztak a vendéglátóiparban...

BERLIN. A német turisták egyesülete elhatározta, hogy kivétel nélkül minden zsidó utazót elutasít...

NEW YORK. Az amerikai hitleristák vezetője leleplezte, mivel az amerikai zsidók a hitleristák ellenes mozgalom vezetését naponta hátráltatják...

TEL-AVIV. A tel-avivi hitközségnek a kóser husra kivételével minden emlekedése a mezőgazdasági szférába lépett...

DORPAT. Dr. Oulikov volt leírásos professzor vezetésével a napokban nyitották meg Dorpatban fin...

PRIM FÉMTISZTÍTÓ. A jelenkor legkézzelvezhető fémtisztítója. Mindenütt kapható.

Letartoztatták Constanța-ban egy hitlerista agitátort. A Constanța kikötői rendőrség, 27. évi letartoztatva Eduard Inlt német állampolgárt, akit antiszemita propaganda céljából küldött Goebels Romániába...

A Saárvidéki hitleristák készülnek az 1935-iki pogromra. Kopenhága. Dánia legnagyobb lapja, a "Politiken" egy hírt jutott ki...

Kicsit késik a soffőr. Egy "Panaszoslevél" a palesztinai élet "furcsaságairól" szól...

Halálozás. Weisz Juda, a máramaros-vidéki zsidóság hírhedt vezetője, 85 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

Zelea Codreanu programja változatlan. Zelea Codreanu nyilatkozott a Napjaink című lap munkatársának a vasgárda jövőbeni programjáról...

A guruló Hitler-márka. Stockholm. A svéd kormány hivatalos lapja a "Sozialdemokraten", egy érdekes statisztikát közöl a német propaganda minisztérium költségvetéséről...

Hotel Imperial-ban. Calea Victoriei 49. A királyi palota szomszédságában. Ujonn-átalakítva. Olcsó árakkal.

Zsidó vagy? Támogasd előfizetéseddel a "NÉPÜNK"-et!

ZSIDÓ HUMOR ÉS KISZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Juda Makabi, az illegális bevándorló

Egyik palesztinai zsidó újság círcsájában az "illegális bevándorlás" elleni eljárások és a zsidók tömeges menekülése egyenlőségű kiadványára leírja, hogy az egykori lelküldi Juda Makabi a szorongatott zsidók segítségére...

Minden tökéletesnek eme csodás rövidséggel való összevisszafordítása tiz egyszerű pragmatizmus, egészen új irányt adott az emberiségnek a zsidóságban keresztül.

Kicsit késik a soffőr

Egy "Panaszoslevél" a palesztinai élet "furcsaságairól" szól. Mit irak neked az ország életről? Nehéz megszokni itt. Mind sietnek, szaladnak, futnak és folyton elfelejtnek valakit, mindig késnek...

Halálozás. Weisz Juda, a máramaros-vidéki zsidóság hírhedt vezetője, 85 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Weisz Juda h. látat őszatlan részvételt kísérté a város zsidóságára.

A "Chofec Chajim" és fia

Rebbiválasztás volt egy litván városban Vilna mellett. Az egyik jelölt a "Chofec Chajim" fia (aki most Jeruzsálemben él) almaradt a választási harcban.

A "Chofec Chajim" mondotta

Mikor egyszer egy "maszkil" vitalkozni akart a Chofec Chajimmal a vallásról, a hitről és különböző kérdéseket adott fel, a géon röviden így felelt:

Figyelem! A bucarești elismert Groszman féle kóser vendéglő volt tulajdonosa Constanța-ban, Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA. Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440. ZSIDÓ HETILAP. Főszerkesztő: Wassermann Sándor. Felelős szerkesztő: Leitner Zoltán.

Amit a Kinyilatkoztatás óta elfelejtettünk

A kinyilatkoztatás jelenti létünk alapját: a Szináj-hegy óta. A Mátán Tóra az, ami determinálja létünket a nagy pillanat óta.

Minden tökéletesnek eme csodás rövidséggel való összevisszafordítása tiz egyszerű pragmatizmus, egészen új irányt adott az emberiségnek a zsidóságban keresztül.

Ma már tudjuk, hogy ez a történelmi létünk alapja. Ma már tudjuk, hogy létünk és nem létünk egész komplexuma azon múlik, hogy elfogadjuk-e maradéktalanul mindazt, amit nekünk Mózesen keresztül az Örökkévaló nyújtott.

Sajnos - vajuk be - nagyon sokszor leter a zsidóság tekintélyes része arról az útról, amely a Szináj-hegytől - a Szináj-hegy felé vezet. Nem terhetünk vissza a szináj Eszme lényegéhez mindaddig, amíg mi emberek egymás között csak a hibákat keressük, csak egymást marjuk, csak azon dolgozunk, hogy a köztünk lévő harmóniát is megbontsuk...

Nem tudhatunk közeljutni az Örökkévaló eszméhez, ha a legjelentősebb embereszeleti követelményeknek nem tudunk eleget tenni. Ha mindig és minden körülmények között csak a gyarlóság, kicsinyesség irányítja lépteinket és úgy hisszük, kóprázik szemünk, ha arra a magaslata tekintünk, amelyet a két költőben jelent számunkra.

Pedig ne feledjük, hogy ezt nekünk adták, mi voltunk az a kiadasszított értelmű nép, amelyet éretnnek tartott az isteni eszme arra, hogy ányegye ezeket az örök-értékű igazságokat. És mi rosszul sáfároltuk ezzel a nagyszerű ajándékkal. Még ma sem, többhez esztendő táolalában sem tudjuk kellőleg értékelni az isteni Kegynek ezt a csodás megnyilatkozását.

sük és értelmezzük mások számára a Mátán Tórá. Ha a kicsinyesség hínárfában fogjuk tovább folytatni eddigi életünket, ha marakodni fogunk és a legjelentősebb alapvető törvényeinket sem akarjuk vagy tudjuk respektálni, akkor talán sohasem jutunk el arra az

Az ünnepek nyilatkozatok dacára:

Megindult a harc Ausztriában a zsidó egzisztenciák ellen

Az új alkotmányt nem respektálják a gyakorlatban.

Bécs. Alig múltak még el azok az ünnepek, amelyek keretében Ausztria új alkotmányát kihirdették, alig hangzottak el az ünnepek kijelentések az állampolgárok fejra, vallásra és nemzetségre való tekintet nélküli egyenlőségéről, - méris olyan jelentések érkeznek Ausztriából, amelyek az új alkotmány szellemének eleven cáfolatát jelentik.

Dolluss kancellár tehát érti a módját annak, hogy egyrészt biztosítsa magának a kultúrállamot bizalmát és jóindulatát, másrészt pedig, semmit se váltosn be az adott szövebel és az írott alkotmányból. Ezt bizonyítja az is,

erkölcsi magaslata, amelyet az Örökkévaló már a Szináj-hegy alatt is feltételezett rólunk.

Legyünk méltók a Mátán Tórához. Mert csak így leszünk méltók arra, hogy továbbra is hirdetői legyünk annak a Tónak, amely az Emberiség legfőbb kincse - mégis le is tagadná. Mert a Mátán Tóra eszménye tul fog élni minden és mindenki, akik szövegekkel ellene. De csak akkor és csak olykor, ha mi zsidók megértjük azt a hitvallást, amelyet gyenge állatunkra rakott a Szináj-hegy alatt, az égi gondviselés...

hogy újabb Hitler Németországgal is szoros kapcsolatokat keres és kijelentette, hogy hajlandó közös együttműködésre. Hajlandó annak dacára, hogy csak a minap követtek el ellene a nemzetiszocialisták bombamerényletét és nyilván nem is ez volt az utolsó. Ahelyett tehát, hogy inkább ezen a ponton tartana ki továbbra is imponáló álláspontja mellett, amellyel annak idején saját oldala mellé állította egész Európát, - úgy látszik a zsidók elleni támadást találja célravezetőbbnek.

Az ausztriai zsidóság hivatalos képviselője azonban résen van. Az osztrák zsidóság már tanult valamit a német testvérei példájából. A Zsidó Néppárt beadványt adott be a kormánynak, amelyben tiltakozik a marsch-renti közpénz hirtelmeny alkotmányosság ellen, amely a zsidó vallás és nemzetségi polgárokot elzárja a nyilvános közpénz állás elnyerésének lehetőségétől. - Az ausztriai zsidóság élénk érdeklődéssel várja a kormány választását a zsidópárti beadványra.

Goebbels elismeri, hogy a zsidók bojkottja nagy károkat okoz Németországnak

Goebbels birodalmi propagandáügyi tisztje a "bírálók és uszítók" elleni hadjárat keretében a Sportpalastban nagy beszédet mondott, amelynek során ismét heves támadást intézett a zsidók ellen. Goebbels szerint a nehezségek, amelyek ma Németországban mutatkoznak, a zsidók bojkottmozgalmára vezethetők vissza. Ha külföldi zsidók bojkottálják Németországot, úgy nem érik el a német ország zsidótörvények visszavonását. Ezt a válságot Németországnak le kell küdenie. A zsidók talán azt hiszik, hogy a bojkottal szolgálhat tesznek németországi testvéreiknek, pedig a legrosszabbat teszik, amit egyáltalában tehetnek.

Ha ez a bojkott annyira megy, hogy komolyan veszélyeztethetné Németország gazdasági helyzetét, úgy meglátják a zsidók, hogy ok látták majd ennek is a kárát. Goebbels újra a megfélemlítés eszközével akar rábíni a világ zsidóságát, hogy hagyja felb a bojkottmozgalmát. Egyszer azonban elfelejt. Hogy a zsidóság a bojkottal csak a hitleri rémlettel után vezetett be és csak akkor hagyja abba, ha valóban megszűnnek Németországban a zsidóellenes és vissza-helyezik jogaikba a német zsidóság. Addig azonban nem hagyja elleníteni magát semmilyen fenyegetésekkel a bojkott utjáról.

Lapunk heti száma 12 oldal. (Small illustration of a globe and a person's face)